

IAS 21

Dopady změn směnných kurzů

Cíl standardu

- Stanovit, který směnný kurz používat při zachycení transakcí v cizích měnách a zahraničních jednotek a jak v účetní závěrece vykazovat finanční účinek změn směnných kurzů.

Rozsah působnosti

- Standard se použije při zachycení transakcí v cizích měnách a při převodu účetních závěrek zahraničních jednotek.

Definice

- Měna vykazování je měna, v níž je účetní závěrka předložena.
- Závěrkový kurz je okamžitý směnný kurz k rozvahovému dni.
- Směnný kurz je směnný poměr mezi dvěma měnami.

Definice

- Cizí měna je měna odlišná od funkční měny.
- Zahraniční jednotka je společnost, která je dceřinou společností, přidruženým podnikem, společným podnikem nebo pobočkou vykazující společnosti, jejíž aktivity jsou umístěny v jiné zemi nebo méně než aktivity vykazující společnosti .

Definice

- Funkční měna je měna primárního ekonomického prostředí, ve kterém podnik působí.
- Čistá investice v zahraniční jednotce je částka podílu vykazující společnosti na čistých aktivech této jednotky.

Definice

- Peněžní položky jsou
 - držené peníze,
 - aktiva, která mají být obdržena v pevných nebo určitých peněžních částkách,
 - závazky, které mají být zaplacený v pevných nebo určitelných peněžních částkách.

Funkční měna podniku

- **Podnik si nejdříve určí funkční měnu podniku:**
 - která měna nejvíce ovlivňuje tržby,
 - která měna vytváří významné konkurenční prostředí pro podnik a ovlivňuje tak prodejní ceny,
 - která měna významně ovlivňuje mzdové, materiálové a ostatní náklady, které podnik musí vynaložit při výrobě, prodeji nebo poskytování služeb,
 - ve které měně podnik jsou vytvářeny peněžní toky z finanční činnosti,
 - ve které měně podnik získává peněžní přítoky z provozní činnosti.

Funkční měna zahraniční činnosti

- **Podnik uváží:**
 - jsou li zahraniční činnosti prováděny do značné míry nezávisle na vykazujícím podniku, nebo jsou li prováděny jako rozšíření činnosti vykazujícího podniku,
 - podíl transakcí mezi zahraniční činností a vykazujícím podnikem,
 - zda-li peněžní toky zahraniční činnosti přímo ovlivňují peněžní toky vykazujícího podniku,
 - zda-li peněžní toky vytvořené zahraniční činností jsou dostatečné k vypořádání jejich dluhů.

Vykazování transakcí – prvotní uznání

Transakce, která se uskuteční v cizí měně je uznána ve funkční měně za použití směnného kurzu mezi funkční a cizí měnou k datu transakce.

- Standard povoluje používání týdenních nebo měsíčních průměrných kurzů
- Datum transakce se stavuje v souladu s podmínkami uznání podle příslušného standardu.

Vykazování k následným rozvahovým dnům, kursové rozdíly

TYP POLOŽKY	PENĚŽNÍ POLOŽKY V CIZÍ MĚNĚ	PENĚŽNÍ POLOŽKY, KTERÉ JSOU SOUČÁSTÍ ČISTÉ INVESTICE V ZAHRANIČÍ	NEPENĚŽNÍ POLOŽKY OCENĚNÉ HISTORICKOU CENOU	NEPENĚŽNÍ POLOŽKY OCENĚNÉ REÁLNOU HODNOTOU.
Použitý směnný kurz	Směnný kurz k datu účetní závěrky	Směnný kurz k datu účetní závěrky	Směnný kurz k datu transakce	Směnný kurz k datu stanovení reálné hodnoty
Uznání kurzového rozdílu	Ve výsledovce, v období, kdy kurzový rozdíl vznikl	V samostatné položce vlastního kapitálu do okamžiku pozbytí podílu v zahraniční činnosti, Při pozbytí uznat ve výsledovce.	Kurzový rozdíl nevzniká	Ve vlastním kapitálu

Měna vykazování, odlišná od funkční měny

Převod na měnu vykazování

TYP POLOŽKY	AKTIVA, ZÁVAZKY,	VLASTNÍ KAPITÁL (bez nerozděleného zisku)	NÁKLADY A VÝNOSY
Použitý směnný kurz pro přepočít	Směnný kurz k datu účetní závěrky	Směnný kurz k datu transakce	Směnný kurz k datu transakce (pro zjednodušení průměrný kurz za období)
Uznání kurzového rozdílu	Samostatná položka vlastního kapitálu	x	Samostatná položka vlastního kapitálu

Příklad

funkční měna CZK, měna vykazování USD

ROZVAHA SPOLEČNOSTI V TISÍCÍCH CZK K 31.12.2005			
AKTIVA		ZÁVAZKY A VLASTNÍ KAPITÁL	
Peníze	400	Obchodní závazky	240
Pohledávky	160	Výnosy příštích období	80
Pozemek	800	Bankovní úvěr	3200
Budova	4000	Základní kapitál	320
- Oprávky k budově	-80	Kapitálové fondy	1280
		Nerozdělený zisk (2005)	160
CELKEM	5280	CELKEM	5280
VÝSLEDOVKA SPOLEČNOSTI V TISÍCÍCH CZK K 31.12.2005			
Tržby	1600		
Náklady včetně odpisů (80)	1360		
Čistý zisk	240		
Přiznané dividendy	- 80		
NEROZDĚLENÝ ZISK 2005	160		
VÝVOJ KURZŮ ČESKÉ KORUNY K DOLARU			
Datum	Poznámka	Kurz (CZK/USD)	
1.1.2005	Vydání kmenových akcií, nákup budovy a pozemku	28	
30.11.2005	Přiznání a výplata dividend, přijetí částky výnosů příštích období	26	
31.12.2005	Datum rozvahy	29	
	Průměr roku 2005	27	

SIC 7 – Zavedení EURA

- **Aktiva a závazky v cizích měnách převést do měny účetní závěrky směnným kurzem k datu účetní závěrky, kursově rozdíly do výkazu zisku a ztráty.**
- **Kursově rozdíly vztahující se k přepočtu účetních závěrek zahraničních jednotek klasifikovány jako vlastní kapitál do okamžiku prodeje čisté investice v dané jednotce.**

Zveřejnění

- **Výše kursových rozdílů zahrnutých ve výsledovce.**
- **Čisté kursové rozdíly klasifikované jako součást vlastního kapitálu, porovnání jejich počátečního a konečného stavu.**
- **Skutečnost a důvod, proč je měna vykazování odlišná od prováděcí měny.**
- **Skutečnost, že byla změněna prováděcí měna a důvod této změny.**